

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Égész évre 30 frt
Fél évre 15 frt
Negyed évre 7 frt 50 kr
Egy óra 2 frt 80 kr

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.

Főmunkatárs: Dr. KIRÁLY PÉTER.

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetés díj:

Hat hónapig 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg díj minden külön beiktatásért 30 kr.

T. előfizetőink szíves figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy az »Egyetértés« kiadóhivatalával kötött szerződésünkkel fogva abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy lapunkat és az »Egyetértést«, hazánk legnagyobb, legtekintélyesebb napilapját, mely ugy előkelő iránya, mint közleményeinek bősége, változatossága és megbízhatósága által rég kivívta az egész ország közönségének általános tetszését: előfizetőinknek

együttes előfizetésnél rendkívül mérsékelt kedvezményes áron küldhetjük meg.

A két lap együttes előfizetési ára újtól kezdve lesz:

egész évre 30 frt « helyett 22 frt
fél évre 15 frt « helyett 11 frt
negyed évre 7 frt 50 kr helyett 5 frt 50 kr.
egy óra 2 frt 80 kr helyett 1 frt 90 kr.

Helybeli előfizetőinknek az »Egyetértést« épp úgy mint a »Debreczent« a kora esti órákban saját kihordóink fogják pontosan házhoz hordani. Vidéki előfizetőink pedig közvetlenül mindkét kiadóhivataltól kapják meg posta útján a lapokat.

Meg vagyunk róla győződve, hogy t. előfizetőink minél tömegesebben fogják

igénybe venni ezt a rendkívüli kedvezményt, melynél értékesebb karácsonyi ajándékot alig nyujtattunk volna.

Együttes megrendeléseket a két lapra már máától kezdve elfogadunk s mutatványszámokkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Tisztelettel:

a »DEBRECZEN«

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A vármegyék szava.

Debreczen december 22.

Hajdúvármegye is megfutta a hivatalos trombitát Csongrádnótájára.

Kárhajtja az ellenzéknek az alkotmányért vívott önfeláldozó küzdelmét és nem más minőségben, mint a vármegyei közvélemény (?) hivatott tolmácsa. És e kárhajtó megnyilatkozást a szabadelvű part alkotmány-ellenes töredéke — mintha látnám — ujjongó örömmel, az ellenzék pedig megérdemelt kicsinylő gunyos mosolylyal fogadja.

Önként felmerül itt a kérdés: melyik part ámitja önmagát?

El nem vitázható igazság, hogy a vármegyék hazánkban hajdan a jog, a törvény, az alkotmány védbástyái voltak, ilyenekül méltán tekintettek. Ezt min-

denki elősmeri, és ezt tagadni bűn, a nemzeti mult ellen elkövetett merénylet volna. En is elősmerem tehát ezt, de a mily őszinte ez elősmerésem, ép oly szilárd abbeli meggyőződése, hogy ma a vármegyék régi alkotmányos érzülete, törvényhatósági szerepköre el van hantolva azon reminiscenzciák közzé, melyek egy szebb jövő hajnalán előtörnek sirjaikból a nemzeti öntudat kakas kiáltásár.

Dehát kérdjük önmagunktól: miért van ez így, honnan e gyászos jelenség?

A megfejtés igen egyszerű.

A régi vármegye nincs többé; a mai nem egyéb, mint a kenyérkeresők, s vagyon-féltők tömören egyesült gárdája, élén egy közéleti szörnyszülöttel a hatalom képviselőjével.

A mai vármegye élére lett állítva egy provinciális főkortes, kinek szerepköréhez tartozik az ország házában bemutatkozott kortesvezér által vezetett választási ügyeknek meggyökös szerzése, szemmel tartása, az egyének tanulmányozása, osztályba sorozása, a nyakasok időnként puhítása, a bátraknak megfélemlítése, a «hü» férfiaknak jutalmazása, az engedetlenek megbüntetése, szóval a vármegyében szőnyegre kerülő összes tárgyi és személyi ügyek akként vezetése, a miként az a fenálló párturalmi rendszer érdekében jó és kívánatos.

Az anya.

A »Debreczen« tárcaja.

Írta: Márkus József.

... A férj lekapta a falról a forgópisztolyt és egy tekintetre sem méltatva az elvetemült asszonyt, a ki halálos rémületében a pamlag egyik sarkában gemberedett össze, neki szegezte a fegyvert a fiatal ember mellének és rettentő hidegvérrel szólt:

— Ön öt perc múlva halott lesz, uram!

A halál ilyen közel láttán hideg gyöngök verődtek ki az ifju homlokán.

— De nem akarok tukeyetlen lenni bosszumban, — folytatá a férj, — Önnek egy öreg anyja van, a ki előtt az ön élete drágább saját szemefényénél. Megengedem, hogy néhány bucsúsót intézhessen hozzá... Újjon az íróasztalhoz és írja meg néhány szóban, a mit menségére felhozni szükségesnek tart... De ne jusson eszébe valamiképp megkísérteni a menekülést, mert oly igazán, mint a hogy ön feldulta családi boldogságot, abban a pillanatban, melyben ilyesmit észrevennék, megnyomom a kezemben levő fegyver ravaszát és ön megszünt élni...

Az ifju dacosan hátravetette fejét s egy hős — nem! egy gyermek vakmerőségével nézett a haláltrejtő csö mélyébe s büszke haláltmégvetéssel szólt:

— Semmi mondani valóm uram. Elsütheti fegyverét!

II.

Ugyanebben a pillanatban feltárult az ajtó s a küszöbön egy asszony jeleut meg fekete ruhában, hófehér hajjal.

Az ifju anyja volt...

Minden magyarázat nélkül, nyomban meg értette a szemei elé táruló jelenetet és a rémület egy velőtrázó sikolyával rohant a pisztoly csövé elé, saját testével fedve gyermekének testét.

— Minden hiábavaló asszonyom, szólt meg kegyetlen bosszuszomjival a férj; bosszuzom nem ismer köyörületet. A csábítónak lakolni kell!

Az anya kétségbeesetten tördelte a kezét.

— Leketetlen! — kiáltá! — Gyermekem meghaljon?... Elveszitem fiamat?... Nem lehet... Az ég irgalmára hallgasson meg!

A férj azonban meg nem indulva az anyai kétségbeesés láttán, dűhtől szikrázó szemekkel mondta:

— Mit mondhatna, ön asszonyom, a mit még nem tudnék?! Szívemet pedig nem fogja meglágyítani: a csábító halni fog!

És újra felemelte fegyverét.

Az anya felordított és behunyva szemeit szívére zárta gyermekét.

— Ne még! — kiáltá. — Csak egy pillanatig még ne!

Aztán újra kinyitotta behunyt pilláit és a kölykét védő nőstény vad tekintetével hordeztá körül szemeit a szobában.

Sehol, semmi segítség!

Egyszerre a pamlag sarkába tévedt tekintete, aztán bizton elveszettnek hitt gyermekére s mintha hirtelen emberföltötti erőmerített volna anyai szeretetéből, s képesnek érezte volna magát egy világgal szembeszálni gyermekéért, újra a férj felé fordult.

— Nem akarom kicsavarni kezéből a fegyvert, — mondta. — A sérelem, melyet önön ejtettek oly nagy, hogy ön nem oszthat kegyelmet.

Nem akarok könyörögni gyermekem életéért. De meg kell hallgatnia! Ha elmondtam, a mi mondani valóm van, félreállok... Esküszöm, hogy félreállok és ha ön vérrel akarja lemosni a becsületén ejtett foltot, meg fogja teletenni. De nem ölheti meg gyermekeimet, míg meg nem hallgatott, ha csak golyója előbb engem nem terített le.

A férj, még elvakult dühébe is leeresztette jobbját, mely a bosszálló fegyvert szorította és szólt:

— Mi mondani valója van, asszonyom? Hallgatom.

Halálos csönd követte a férj szavait. A pamlag sarkából egész tisztán hallani lehetett az elvetemült asszony fogainak vaczogását; a mindenre elszánt ifju mellére hanyallott fejjel meredt maga elébe, mit sem tudott a két nagy könyecsepp felől, mely pilláin reszketett.

Az anya homlokára szorított kezekkel látszott keresni elméjében a szavakat, melyeket mondani akar, de hiába.

Ugyan milyen perspektívát nyújt maga a vármegye?

Ott ül egy csomó hivatalnok a közgyűlésen szóllás és nagyrészen szavazati joggal. — Ezek a jó urak, — kinek nem szüre ne vegye magára — a főispánnal szemben — köztudomásu — olyan servus humillimusok, hogy nekik mukkanni is csak intésre szabad; ezek a szegény emberek nem csak munkáságukat, testi és szellemi erejüket adják oda ma az állam hatalomnak, de a kötik egyéni szabad akaratukat, polgárjogaikat, meggyőződésüket, függetlenségüket és szabadságukat.

Ezek tehát a közvélemény alkotásában nem számítanak.

Most jön egy másik csoport a vrilisták tábora. Hát ezek kit vagy mit képviselnek! Koncedálva az édes-kevés kivételt: senkit más, mint magukat és saját anyagi érdeküket. Ezek a jó anyagi helyzetben duskáló polgártársak — természetesen — feltik jelen kedvező helyzetüket; a főispán egyetlen intésére Áment mondanak mindannyiszor, valahányszor nem lehet tartani attól, hogy a nyugalmas állapot egy vagy más irányban meg fog zavartatni; ezek a vállalkozók nagy bérlők, gyárosok hivatalra készülő fiúk s unokákkal rendelkező dzsentrik, tömör sorfalakban csak akkor vonulnak fel tiltakozásra ha saját zsebükről p. o. arról van szó, hogy ez vagy amaz község a buza szállítmányra kövezet-vámot akar vetni, de akkor ám egész erélyvel követelik, hogy ilyen merénylet a reciprocitás elve alkalmazásának különben megtagadása mellett, meggátoltassék.

Ez az ön magát képviselő had pedig épen fele a törv. hat. bizottságnak

s így ha számításon kívül nem hagyjuk is az itt-ott fehér hollóként jelentkező függetlenebb elemeket: a főispán többsége a hivatali karral meg van s így a kormány proviziókkal rakott szekere akadálytalanul döcözhet az opportunismus politikájának lelket rázó következet.

Ha még hozzá tesszük, hogy a választott bizottság: tagokból is sikerül itt ott egy két embert hivatali presszióval, vagy mit tudom én mi más immorális eszközzel behozni: előttünk áll a mai vármegyék teljes képe, mely képre csak egy pillantást is vetni, a tiszta, az önzetlen, az ideális hazafiság távlatából, valóban elszomorító.

Én hát a mai vármegyék határozatát a közvélemény sulyával bírónak el nem ösmerhetem; sőt tisztán látom, hogy a vármegyék bizalmi szavazatának politikai támpont vagy erkölcsi alapként odaállítása, B. Bánffy és alteregója részéről teljes önámítás.

Ez ön ámitásnak ekklatásabb bizonyítéka alig lehet, mint éppen Hajduvármegye egyhangu határozata.

Tudva van ugyanis, hogy vármegyénk az országházba egyetlen kormánypárti képviselőt nem küldött sem most, sem a múlt időkben; bizonyításra nem szorul tehát hogy a vármegye közönsége függetlenségi érzelmű — majdnem osztatlanul. Nem komikus erőlködés-e hát e vármegye közvéleménye nevében egyhangulag elítélni a parlament lelkesen küzdő ellenzékét?

Én azt — hiszem, azt kell hinnem, hogy a feltűnést keltett egyhangúság tervszerű; talán az ellenzék akarta így, hogy annál kirivóbb legyen az ellentét a való és kicsikart közvélemény

között, hogy annál erősebb meggyőződést szerezzen mindenki, hogy az egyhangú határozat valóban egy ember hangja, de az egy hang nem hamisíthatja meg a megvetésre való némaságban impozánsabbul jelentkező közvéleményt.

És vajjon tévelygő-e a Csongrád vármegye hirhedt határozata feletti megbotránkozásban elámúlt s megnémult közvélemény?

Oh nem!

Ugyan kérdem, van-e a hazának olyan polgára ki óhajtana azt, hogy a közszabadság egyik fő alkotó eleme, a szólásszabadság épen az országházban békóba vettessék?

Avagy van-e hazánknak független polgára, ki ne tartozkodnék ama feltételnek még csak gyanujától is, hogy a vezér szerepre hivatott polgárok, a hazafiság tüzeiben edzett jellemű férfiak, a képviselők a haza és szabadság védelmében nem lennének képesek megválasztani azon eszközöket, melyek az adott viszonyok és körülmények között egyedül helyesek.

Van-e elfogulatlan hazafi, kinél az országgyűlési többségnek törvényellenes választások által történt összehozása a sarkalatos törvényeknek a kormány által történt megszegése, a mi több a nyíltan bevallott törvénysértéseknek mintegy parlamentáris legázolása, ne azon meggyőződést érlelte volna meg, hogy nincs az az alkotmányos eszköz, — még ha obstrukció is a neve, mely jogosult ne volna ma azon kisebbség részéről, melynek származása törvényes s mely számtalan esetben tanujelét adta annak, hogy a vele ellentétes közjogi alapon álló pártot is kész támogatni akkor, ha

— Nos, asszonyom, — hangzott fel a fehézett düh türelmetlen hangján a férj szava, — várom szavait.

III.

Mintha hirtelen világosság támadt volna az anya szívében és remegés nélkül, az apostolok hangján, kik az örök igazságot hirdették, beszélni kezdett: Fiam tizennyolc éves uram. Meg nem volt négy éves, mikor elvesztette atyját. Magam neveltem. Én oltottam szívébe a vallás s erkölcs első csirait. Legszegényebb gyermekkorától én tanítottam szeretni a jót és megvetni a rosszat. Mellettem nőtt fel. Soha sem bíztam idegen kezekre, nehogy a mi jót kezdtem, mások lerontsák. És nem oktattam hiába. Gyermekem jó volt és engedelmes; soha sem okozott nekem bánatot, mindig csak örömet. . . . A kik ismerték, mind szerették jószágáért és becsülték tehetségeiért és a legjobb jövőt jósoltuk neki. A kik csak egyszer beszéltek is vele, boldognak mondtak engem, hogy az ég ilyen gyermekkel áldott meg és az anyák, akik ismerték fiamat, így fohászkodtak istenhez; Vajha az én gyermekem is ilyen lenne! Atyjához kezdett hasonlítani; férfiasan nemes és nemesen büszke; gondolkozása fenkölt és tiszta. . . . Igen uram, ilyen volt fiam még hat hónappal az előtt, a mikor ebbe a házba jöttünk lakni az önök szomszédságába. Szíven vettem az önök ismeretséget és nem vetettem elébe gátot, — hogy gyermekem minél gyakrabban átélje az ön küszöbét. — Hallottam az ön hírét és úgy tudtam, hogy ebben a házban csak jót és nemeset fog maga előtt látni és örülni, hogy fiam önben egy mintaképet találhat, a milyennek egy igazi férfinak lenni kell. . . . És most itt áll az ön fegyverre előtt, mint halálra szánt bűnös

és én nem mondhatom gyermekemet többé ártatlannak; nem többé nemesnek és jónak, a milyen volt. . . . Bűnös! Bűnös az én gyermekem! . . . Hogyan? Egyszerre kiviszett volna szívéből mind az a jó, a mit én szerető anyai gondnal tizennyolc éves keresztült napról-napra beleoltottam? Ó, a ki ég-e életében kerülte a rosszat és undorral fordult el a bűntől, megfedkezett minden anyai tanításról és rávetette magát az ön családi szentélyére, hogy ki rabolja? . . . Oh, uram, az hetellen! . . . Az, a ki csabítani akar, annak ismerete kell az ezer furlangot és kelepczét, mely a csabítás eszköze. . . . Ön azt mondta, hogy a csabítónak lakolni kell! Igaza van! Nem akarom felartóztatni a megérdemelt büntetést, de ne felejtse el, uram, hogy ön nem mint hóhér áll itt, a kinek kegyetlenül gyilkolnia kell, hanem mint részrehajlatlan bírót, a kinek kerlehetetlen igazságot kell osztania! Ó, uram, imád a nejét. Gyanútalan boldogság töltötte be szívet; azt hitte, hogy háza egy szenély, melyben a nő minden erénya virul. A legragyogóbb mennyországban gondolta magát. És melán! A természet minden előnyét megajándékozta nejét, melylyl egy asszonyt csak diszithet; szépséget adott neki, mely megigézi a szemet; szellemet, mely kápráztatja az észet és egy mosolyt, mely egymaga elég, hogy elszédítsen. . . . És ön nyugodt lehetett boldogsága miatt. Neje harmincz éves. Érett asszony, aki benne van az élet teit forgatagában, ismeri annak minden szirtjét és örvényét, úgy, hogy behunyt szemmel is el tudja kerülni a veszedelmeit, csak akarnia kell. . . . És ma, mikor ön belépett ide, látnia kellett, hogy mennyországa nem mennyország, hanem a leggyőtrőbb pokol s ön a fegyverhez kapott, hogy boldogsága megrontóját kér-

lehetlenül megölje. . . . És kit talált ön itt? Egy tizennyolcz éves gyermeket egy harmincz éves asszonnal szemben! . . . Egy harmincz éves asszonyt, aki ismeri az életet és teli ajakkal szűrcsölte annak minden gyönyörét és egy tizennyolcz éves gyermeket, akinek az életéről még csak megfoghatatlan almai lehetnek. . . . Melyik a kettő közül a csabító, kérdem, és melyik az elcsabított? . . . Itéljen uram, ki volt a kettő közül az, ki az ön boldogságát megrontotta? . . . És mikor rontotta meg? Ma? Bizonyos ön ebben? Oh, a bűn nem érik meg egyszerre olyan aljassá, hogy egy ártatlan gyermekre vesse magát; az az asszony, aki egy ártatlanságot megöl, az nem ezen kezdte, annak lelkiismeretét már korábbi bűnök terhelik. . . . És egy ilyen asszonyt akarja ön feláldozni gyermekemet? . . . Oh, nem mondom, hogy gyermekem nem érdemel büntetést, de a legborzasztóbbat nem! . . . Nem olyan rossz! Tapasztalatlansága megtanorodhatott a csabító szírién igézetes varázsának hatalma alatt. . . . de visszatérhet és vissza is fog térni a jóhoz s olyanna lesz, mint volt: jó és nemes? . . . És most, uram, elmondtam, amit mondani akartam: ölje meg ezt a gyermeket, ha van önben elég gyávaság hozzá!

Halk zokogás kísérte az anya szavait. a fiu zokogása . . .

IV.

Tompa hörgés szakadt fel a férj kebeléből.

Aztán elfordult tőlük, amint egymásra borulva zokogtak és az ajtó felé intett.

— Vigye gyermekét, asszonyom, monda azután. — Vigye gyorsan . . .

. . . Mikor pedig az ajtó bezárult utánuk, a férj felemelte fejét és kezében a fegyverrel a pamlag felé fordult . . .

és a mikor ennek propositiói a hazajavát, a polgárok vitális érdekét, az igazi szahadélvüséget, a politikai és gazdasági függetlenséget kedvezően érintik?

Létezik-e, kérdem végül eset arra, hogy a törvény megtartására s megtartatására törkvés mindég és minden alakban jogosult ne volna?

Orsz. gyűlési ellenzékünk pedig jelen támadásában épen a kiegyezési törvény [magyarországra nézve statuált] garantiáinak betartását követeli, melyeket ha lerombolni engedne, még megérhelnénk, hogy hazánk ezeréves alkotmányának halotti torán dőzsölnének azok, kiket öröklött ellenségeinknek tekinteni mindnyájan megszoktunk.

Én pedig ezt megérni nem akarva a Csongrád átirata szellemében nyilatkozó vármegyék határozatára vizsgomat egy drasztikus paraszt közmondásban keresem s találok: Csongrád vármegye szava sem hallik — az égbe!

Kósahegyi.

A képviselőház ülése.

Debreczen, decz. 22.

A tegnapi ülésből Hieronymi K. beszéde magaslott ki. A nagyváradi szöszatra képzelnem lehet csattanó-abb cáfolatot, mint amilyent Hieronymi e beszéde arra adott.

Hieronymi kimutatta, hogy a Tisza-lex, bárminek nevezék és bármiként magyarázzák, nem más, mint a legvilágosabb törvényesítés.

Mindenre alkalmas, csak a kibontakozásra nem, sőt szükségszerűleg maga után vonja a törvénysértések egész láncolatát, egész az alkotmány megsemmisítéséig. Törvényeink azt mondják, hogy meg nem szavazott adót beszédni nem lehet. (Nem azt, hogy nem szabad, hanem hogy nem lehet.)

Nem lehet hat a Tisza-lex-zel sem, mert az 1886. XXII. tezik 20. §-a jogot ad a törvényhatóságoknak, az országgyűlés leg meg nem szavazott adó behajtását megtagadni. Pedig lesznek ilyen vármegyék, akik ezt a jogot igénybe veszik!

— Lesznek bizony! hangoztatta a baloldal.

— Mit fog az ilyen törvényhatóságokkal tenni a kormány? — folytatta Hieronymi. Erőszakkal kényszeríti őket arra, a mit megtagadni törvényes jogunk van? Így teremti egyik törvénytelenség a másikat!

Rámutatott azu an arra, hogy milyen ijesztő precedenst képez ez a hirbedt alkotás. Aki jövőben budget és felhatalmazás nélkül akar kormányozni, elég, ha a Tisza-lex-re hivatkozik; hiába vetik majd ellene, hogy nincs többség hozzá, hiszen Tisza István maga mondta, hogy ami a Lloyd klubban történt, annak közjogi jelentősége nincs és így az utókor előtt csak a pusztá tény fog állani precedens gyanant, hogy Magyarországon törvény nélkül szedtek adót!

És most is, ha bekövetkezik a Ház elnapolása, vagy feloszlata, ami az események kényszere folytán a miniszterelnök mostani tiltakozása ellenére is nagyon könnyen bekövetkezhetik: le fog a vékony lepel hullani és előtűnk áll — a magyar a bszoluzimusz!

Mondanunk sem kell, hogy ezeket a megdönthetetlen erejű fejtegetéseket az egész ellenzék és a közép folyton zajos helyesléssel kísérte.

De talán még nagyobb érdeklődést keltett, amikor azzal foglalkozott, hogy miként állott elő ez a mostani válságos állapot.

— Csak az obstrukció az oka a súlyos helyzetnek? — kérdezte a megdöbbent jobb-
oldaltól.

És itt vádat emet a kormány ellen, a mely az ő rövid látásával olyan helyzetet teremtetett, a melyből nincs más megoldás, mint vagy abdikalni, vagy az alkotmányt megsemmisíteni. — A kormány az előbbit nem akarja, az utóbbit utra pedig én nem követhetem! fejezte be Hieronymi a beszédét, amelynek jelentősége és mély hatása vetekszik Csáky gr. tegnapi előtti beszédével.

Érdekes volt különben az egész ülés. Mindjárt az elején Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter szóla fel Polónyi tegnapi beszéde folytatán, (a ki úgy látszik az eleve erre tapintott a honvédség felolvasásával) és kérte a képviselőket, hogy ne vonják be a vitába a véderőt és annak egyes elemeit, ... Polónyi később személyes kérdésben kijelentette, hogy ő nem akarta a véderőt, vagy a honvédséget a vitába vonni, de szükségesnek találta az alkotmány veszedelmével szemben erre az esetre hivatkozni, a melyik annak a védelmére hangzik el...

Fejérváry felszólalása után Barta Ödön mondott hosszú, de nagyon ügyes és nagyon erős logikájú beszéde. A kormánypart mosakodó szónokaival szemben bebizonyította, hogy debizonyitörvényt akar a Tisza-lexből csinálni, csak elnök kell hozzá! ... Pellengérvonta ezután Tisza Kálmán (de a nevének kimondását mindig elkerülte, hogy — ugymond — ne provokáljon abezugokot), a ki nem riad vissza megteremtett rendszerének megmentése végett attól sem, hogy a felőlősséget egész magára vállalja szörnyakotásáért. Pedig ezzel nem ment fel senki a felelősség alól, ki abban az attentátumban részes!

Az ülés végén a kormánypartról Gajráry Ödön beszélt. Csavargatásait az ellenzék vagy nevetéssel vagy rögtön csafoló közbkiáltásokkal fogadta. Így azután az ülésnek ez a része meglehetősen mozgalmas, zajos volt.

Bánffy miniszterelnök is bejött végre a terembbe, hogy hívét meghallgassa. Az elnöki emelvényről jobbra állott meg, körülvéve egy csomó kormánypartitól.

— Helyre! Helyre! — kiáltozott a baloldal.

Bánffy természetesen nem mozdult. Balról a kialtozas növekszik, minek folytán Gajári nem folytatja beszédét. Ekkor megzólal a kor elnök csengettyűje.

— Kerem a képviselő urakat jobbról és balról, foglalják el helyeiket!

Bánffy erre sarkon fordult és kiment a teremből!

— Helyes! kint van a zóhelye! — ujongott a bal. A kormánypart bosszuságában Ságby Gyula n vett revancheot, a ki az előadói széken ült. Adig kiabáltak, amíg Ságby is le nem ült a helyére. Ez volt ma a kormánypart egyetlen diadaia...

Gajári Ödön beszéde után a korelnök indítványt tett a Háznak, hogy a képviselőház karácsonyi szünete szombattól keddig tartson azaz kedden már ülés legyen. E javas attal szemben Polónyi Géza azt javasolta, hogy szerdáig tartson a Ház szünete. Ezt pártolta Buzáth Ferenc is. Maga a miniszterelnök is bólintott a fejével, hogy beleegyeznek ebbe, de akkor a szélső jobban, Szemeré Attila kezdeményezésére kezdtek kiabálni.

— Csak keddig legyen szünet!

A zaj egyre nagyobb lett, úgy hogy senki se tudta, melyik javaslat fogadtatott el. Lukács Gyula, Hentaller Lajos és mások szólasra jelentkeztek, mialatt a jobboldal folyton larmázott. Ekkor felnyújtottak az elnökhöz egy 50 aláírással ellátott indítványt, mely szerint a szünet feletti vita halasztassek holnapra. Ez ellen a jobboldal még jobban larmázott. A nagy zajból csak az hallatszott ki, hogy a jobboldalon folyton azt kiabálták

— A vita már be van zárva Nem lehet már beszéni.

De Madarasz korelnök a házszabályokra való hivatkozással kijelentette, hogy a kérdés megvitatásának folytatását holnapra rendeli el és ő a mellett áll. A jobboldal zugott, a baloldal éljenzett.

Gr. Tisza István, daczára annak, hogy az elnöki enuncziáció után már felszólalásoknak nem lett volna helye azt fejtegette, hogy csak a szavazást lehet holnapra halasztani, nem pedig a vitát.

Az elnök azonban megmaradt kijelentése mellett s így csak holnap fog a Ház a karácsonyi szünet dolgában dönteni.

Kint a folyosón aztán megrohanták a kormánypartiak Madaraszt, hogy miért nem engedelmeskedett nekik. De az öreg ur kijelentette, hogy ő a házszabályoktól senki kedvéért nem tér el.

— No jó, — ordította Gajári, — akkor karácsonykor is itt leszünk!

— Ha kell, akkor is ott leszek helyemen — felelt Madarasz József.

Üés vége egynegyed háromkor.

BELFÖLD.

A helyzet.

Mily bizonytalan a helyzet még a kormánypartban bennmaradtak többsége és látszó zolidaritása mellett, magára a kormányra és pártjára nézve is: különféle komoly hírek bizonyítják azon kívül, hogy ime az új év küszöbön, szinte kopogtat már, a még semmi határozott tény nem mutat a kibontakozásra.

Beszélnék kompromisszumról, hogy t. i. a többség engedelményt tenni kézz az ellenzéknek Perczel Dezső elnökjelöltsége elejtésével és Csáky A. vagy Radó K. jelölésével, ha az ellenzék az indemnitaty új évre keresztül engedi menni. De az ellenzék, amelynek szemében Bánffy minden rossz kuforrása, csak ennek eltávolítását tekinti conditio sine qua nonnak. Minthogy pedig Bánffy önkéntes visszavonulására, míg többségre támaszkodhat — számítani nem lehet: a helyzetet ama kompromisszum után tisztázni lehetetlen.

Nagyobb reményvel kecsegtet e tekintetben az az aramlat, mely állítólag magában a kormánypartban léteznek s amelynek számos kormányparti képviselő a dessidensekkel tartott bizalmas értekezletében kifejezést adott hogy maga a párt távolítaná el Bánffyt, ha biztosítást nyerne affelől, hogy legközelebb az indemnités provizorium keresztül megy, mert akkor Darányi Ignácban kompromittálnának s reabiznák egy kibontakoztatási meneti miniszterium vezetését. E tervezet keresztülvitelére tárgyalások is folynának.

Előveti arnyékát Bánffy bukásának az osztr. Reichsrath elnapolása Január 17-ig, mert így már csakugyan csak a 14. § erejével léptethetik éetbe a provizoriumot Ausztriában s Bánffy ezzel a legkellemetlenebb dilemmába kerül: az alkotmányon kívül álló Ausztria nehéz kérdése vetvén fel újra magát.

A vakmerő és hatalmi állásáért mindent mérlegbevető kormány által behozandó klotürrel csak rémesztenek, mert ez nem kibontakozás, hanem a helyzetnek oly elfajulása lenne, amely az erőszak ellen a Nemzet ellenállását provokálna.

A képviselőház feloszlataában magok a kormánypartiak nem hisznek, mert ez esetben aláírásukat magok tartanák érvénytelennek, mivel a kormányt csak a parlamentben lehet felelősségre vonni s ez feloszlátás esetében lehetetlenné válnék s a Tisza-lex-ben adott ellenőrzés nélküli hatalomtól még az ő önző lelkök is megborzad.

Hogy a királyt a helyzet felől világosságba nem hozzák — politikai körök egyenesen Bánffyt vádolják, aki eltávolít köréből minden olyant, wmi tisztázásra szolgálhatna.

Bizalomnyilvánítás Hieronim Károly iránt. Az aradi szabadelvű part kebelében — a legutóbbi események következtében nagymérvű szakadás állott be, mely a párt bomlását fogja előidézni. A pártnak függetlenül gondolkodó és a polgárság zömét képező tagjai nem tudnak megbarátkozni azon méltatlan eljárással, melyet a párt Hieronim Károlyi szemben tanusított. Most nagyszámu független választó, köztük nagyiparosok, nagykereskedők, ügyvédek, orvosok és előkelő polgárok aláírást gyűjtenek egy nyilatkozathoz, melyben Hieronim eljárást, a szabadelvű körből való kilépését helyeslik. Az aláírást folynak és impozáns eredménnyel biztatóak. Minden esetre érdekes és a mai viszonyok közt kétszeres jelentőséggel bíró jelenség, hogy oly intelligens választókerület, milyen az aradi, miként száll sikra politikai nézeteiért a hivatalos beavatkozás ellenében.

A szabadelvű pártnak a lex-Tiszát aláírt két tagjához érkezett tegnap felzárkítás, hogy a Tisza javaslatától vonják vissza aláírásukat. A tóftm egyéi választókerület polgárai közül 420-an írtak alá egy kérvényt, mely Czau Ivan képviselőhöz intézve, ezt felhívja, hogy daczára annak, hogy a lex Tiszát aláírta, a kormány ellen foglaljon állást. — Hasonló felhívást intézett a galant a választókerület polgárainak egy része Zsigárdy Gyulához, sőt vasárnap Galantán népgyűlést is tartanak, melyből a nevezett képviselőt fel fogják szólítani, hogy lépjen ki a szabadelvű pártból és foglaljon állást a lex Tisza ellen, jöllehet azt aláírta.

Táviratok.

Királyunk és a német császár.

Berlin, decz. 22. (A Debr. ered. táv.) Megerősítik azt a hírt, hogy Szogyeny-Marich osztrak-magyar nagykövet tegnapi kihallgatása alkalmával Ferenc József királynak saját kezű levelét adta át Vilmos császárnak.

Berlin, decz. 22. Vilmos császár tegnap királyi palotában megnézte azt a vázát, a melyet a Ferenc József császár és király nevet viselő testőr-gránátorszereztisztikara őfelségének, mint az ezred tulajdonásának, 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából ajánlódokozott.

Halálozás.

Bukarest, decz. 22. (A Debr. ered. táv.) Kancuzino volt pénzügyminiszter, a ki két hónappal ezelőtt betegsége miatt lemondott, az éjjel meghalt.

Zavarok Kinában.

London, decz. 22. (A Debr. ered. táv.) A Morning Postnak jelentik Hankauból tegnapi kelettel:

A Jangce völgyében a helyzet még most is komoly. A hupei alkirály elrendelte, hogy a csapatok készen legyenek arra, hogy leszángba induljanak. Tecsuan tartományban az elégedetlenség növekedés, a rendezavarások ismétlődnek. Kunan tartományban is nagy a forrongás.

Védekezés a tüdővész ellen.

London, decz. 22. (A Debr. ered. táv.) A Marlborough-Houseban tegnap a walesi herceg elnöklése alatt gyűlést tartottak a tüdővész és tuberkulózis ellen való védekezés módjainak és eszközeinek megvitatása céljából. Ott volt Salisbury miniszterelnök, Rosebery lord és sok más befolyásos személ. A gyűlésen fölolvastak egy jelentést, mely szerint egy délafrikai cég arra vállalkozott, hogy Londonban kórházat épít tüdővészessék számára és azt teljesen berendezi. A költségek állítólag 20,000 font sterlingre ruagnak.

Dreyfus ügye.

Páris, decz. 22. (A Debr. ered. táv.) A Journal szerint Forzinetti, a Cherche Midi katonai fogház volt parancsnokát tegnap este nem hallgatták ki, hanem csak ma fogják kihallgatni. A titkos dossiernek a semmit-

székes való áttétele módjáról nem határoztak. Hir szerint a semmitözék büntetőtanácsának több tagja hajlandó Esterháznak salvus conductus adni.

A klakk.

(Saison vers.)

A dal meg jó, ha füle nincsen,
Csak farkas legyen, mint a frakk.
Most rólad szól fületlen nótám
Füleket sértő, drága klakk.
Neved nem szép, de köztetézéssel
Töltőd be mindig szereped,
Izlésed jó, mert csak a szépet:
Csak a szép nőket szereted.

A művészethez bar nem értel,
Eldöntöd sorsát könnyedén,
S hogy a vasajtót kine nyissad,
Oh arra nincs mód, nincs remény.
Egy szép czokor s viharos tapsok
Fennek hirdetnek tégedet —
S lármád vadabb, ha az imádott
A függöny elé lépeget.

Valljuk be hat szépen magunk közt:
Művészeti factor a klakk,
Vezetője legtöbbször mindig
Egy-egy szerelemes bus alak.
A czélja is nemes, világos
Szeretni egy boldog napot.
Annak, ki a klakktól, a tapstól
Szóhoz alig hogy juthatott.

A klakk bevégzi szép kötelmét,
Azért a klakk el nem mehet,
Követ, kísér szinpadon mozgó,
Törekvő, bájos hölgyeket,
Fel felezudul, ha az imádott,
Becézett nőcske színre lép
S másnap a klakkhoz lap szegődik,
Hirdetven az est sikerét.

Te drága klakk légy megdicsérve,
Kezdő művésznők gyámola!
A sugót még lehet mellőzni,
De téged nem lehet soha.
Vezesd tovább, kísérd a kezdőt,
Kinek bizalmat csak te adsz,
Ki nem lépne szinpadra akkor,
Hogyha te egyszer elmaradsz!

H I R E K.

Olvasó közönségünkhöz!

Lapunk mindazon pártolót — olvasóit — barátait a kik a jövő 1899 évre lapunkra előfizetni kívánnak, — felkérjük, hogy ez iránti szándékukat egy levelezőlap útján, vagy szóval a kia ló hivatal tudomására juttatni sziveskedjenek, — amennyiben ahhoz igényt akarnak formálni, hogy részökre a »Debreczen«-t ebben az egész hónapban tiszteletből ingyen megküldjük. A »Debreczen« szerkesztősége.

* A nemzet válasza. Szerinte az utczák szegletén »bolondító csalmatag« azaz a kormánypárt jajszava jelent meg. »A magyar nemzethez« intézik szavukat és Debreczen város közönsége már meg is adta rá méltó válaszát. Nincsen egy példány abból a bombasztikus semmiségből, a mi épen maradt volna. A felháborodott közönség letépdeste, sőt le is köpdöste. — Válasz, méltó válasz és a nemzet részéről.

* Karácsonyi istentiszteletek. Az ág. ev. egyházban decz. 23-án, pénteken d. u. 3 órákor karácsonya ünnepély. 25-én, ünnep első napján d. e. 10 órákor istentiszteletet

tart urvacsora osztással Materny Lajos főesperes. Offertorium d. u. 3 órákor Schindler Márton s. lelkész. Másod napján d. e. 10 órákor Materny Lajos tart istentiszteletet urvacsora osztással, d. u. Schindler Márton s. lelkész.

* Főúri esküvő. Ma délelőtt esküdtött örök hűséget egymásnak gróf Degenfeld József főispán leánya, Mária és Strada Gyula huszar főhadnagy. A polgári házasságkötést az anyakönyvi hivatalban Simonffy Imre polgármester végezte délelőtt 10 órákor. Onnan az előkelő, szűkebb körű násznép egyenesen az ev. ref. nagytemplomba vonult, ahol Kiss Áron, a tiszántúli egyházkerület agg püspöke végezte az egyházi szertartást. Tanúk voltak gróf Degenfeld Lajos és báró Kemény Gyula. Az esküvőn jelen voltak még: Gróf Degenfeld József, Strada Vilma, gróf Degenfeld Ottó és neje, Laszló Elemérné, szül. gróf Degenfeld Anna, br. Wimmelstein huszar-főhadnagy és Kuncze hadnagy.

A fiatal pár ma délelben nászutazásra indult.

* Petőfi Dalkör. E fiatal daloskör már rövid fennállása után oly sok sikert ért el — ismét nyilvánosság elé lép, e hó 30-án az »Arany Bika« szálloda disztermében Sylvester-előestélyt rendez a figyelme rendezőség Borus Béla elnöklése alatt tegnap este ülést tartott, mely üésen a végeles műsort meg is állapították, mit legközelebb közölni fogunk. A meghívók még a hét folyamán szét fogják küldetni. A fáradhatatlan rendezőség mindent elkövet arra nézve, hogy az ott megjelenőknek egy kedves emlékekkel telt estét szerezessen. Már előre is felhívjuk városunk szépért és neme-ért lelkesülni tudó közönségét.

* Jelmezes táncestély. A jogász-és tisztviselőkör február 14-én jelmezes táncestélyt rendez. A bizottság már megalakult s az e téren is kiváló érdemeket szerzett Dobyeczki Sándor elnöklése alatt buzgón végzi teendőit. A meghívó nyomás alatt van. — Pahlolyokra (ára 20 korona) előjegyzésért Harmath Gergely pénztárnok fogad el.

* Meghívó. Az országos tanítói árvaház e hó 24-én, szombaton délután 4 órákor az árvaház helyiségében karácsonya-ünnepélyt rendez, melyre e nemes város érdeklődő közönségét tisztelettel meghívom. Debreczen, 1898. decz. 22. Kozma László orsz. tan. árvaházi igazgató.

* Holttest az országuton. Tegnap délután a vamospércsi uton halva találták Kovács Antal, a ki Csáky Gergely újföldi tanyáján, mint dohánymunkás volt alkalmazva. A holttesten a külérőszak nyomai nem látszottak s így lehetséges, hogy természetes halállal mult ki a szerencsétlen ember, kinek holttestét a közkórházba szállították. A mező rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot és már a legközelebbi részleteket is kiderítette. Kovács dohányt szállított tarsiával a városba, amiért pálinkát is kaptak. Visszafelé jövet egyik társával Péter Sándorral betértek egy utszéli csárdába s ott leittak magukat. Azután a részeg Kovács végig feküdt a szekéren Péter pedig, ki szintén alaposan el volt ázva, a szekér mellett gyalog haladt.

Midőn már jó ideig ment eszébe jutott, hogy megnézi mit csinál a társas, de rémülten látta, hogy a kocsi üres. Rögtön visszafordult és az országut szélén elterülve találta Kovácsot. Hiába költötte, hiába rázta, hideg test volt az, melyből az élet utolsó szikrája is eltűnt.

A boncolást holnap délelőtt fogják megtartani.

* **Magyar név.** Gr. eszabér Antal Daraira, Ilyu Skuria János Tökésire és Weisz Samu a „Debreczeni Ujság” belmunkatársa Vargára magyarosították nevüket a belügyminiszter engedélyével.

* **A katonaság és a farsang.** Tudvalegyen a király úgy rendelkezett, hogy a grász daczára tartásuk meg a szokásos multságokat, ne hogy az iparosok és kereskedők kárt szenvedjenek. Az ideai bálokról azonban alkalmasint hiányozni fog a katonatiszti egyenruha. Legalább a bécsi hadtestparancsnokság a hozzá intézett egyenes kérdésre olyan választ adott, hogy 1899. márczius 16-ig a katonatisztek részéről a legillendőbb, ha multságokon nem vesznek részt mint tanácsosok. Így tehát az ideai farsang csak a civileknek való.

* **Mi az ára az olasz boroknak?** Olasz borok kétfélek vannak u. m. mesterségesek és természetesek. Miután Olaszországban a műbörgyártás elterjedt, a kiszállított olasz borok nagy részét vegyi úton állítják elő. S mivel az előállítás meglehetősen tökéletességre emelkedett, a műbort a valóditól nehezen tudják megkülönböztetni. Olasz bort általában elő Olaszországban és Fiumében is. Ezeket, mint valódi borokat vegyelemmezve, hite eszive adják el. Nagyon kell ügyelni annak, aki olasz bort vesz. Tíz eset közül kilencz esetben hamisítvány az, amit vásárol. Az olasz műborokat adják 10 krtól felfelé. A valódi olasz borok vám nélkül is drágák. Ime az árjegyzék.

Etna fehér bor erős hektója 24 frt. Capri-sziget fehér bor erős hektója 24 frt. Montagnai fehér bor erős savanykás hektója 22 frt. Salonai dalmát vörös bor erős 25 frt. Capri vörös bor erős hektója 22 frt. Lissai dalmát bor erős hektója 18 frt. (Elvámolva a fiemei vasut állomásra szállítva.)

Ebbez hozzá kell számítani a vasuti szállítási, hordó öltését és a borfuvarozást a mi hektoliterenként 3 + 2 + 10 + 2 — Összesen 17. Így a legolcsóbb dalmát bor 35 frtba, a vörös bor 42 frtba kerül. Tegyük ehhez még 15 frt ennyit számít a vendéglős a maga költsége és fáradságára, a 25 kros olasz bor 57—60 kron alul a vendéglőben nem kapható.

* **Első Magyar Asztaltársaság karácsonyi ajándéka.** Már nyolcz év óta áll fenn egy számos tagból álló asztaltársaság V e t e s s y Béla r. fogalmazó elnöklété alatt, a mely szerényen, csendben gyakorolja az emberiség legszebb jogait, hogy segíts ember-társaidon s az Isten is megsegít. A társaság mely az »Angol királynő» külön helyiségében tartja összejöveteleit, minden évben több száz forintot adományoz szegény szűkölködőknek — vallaskülönbség nélkül. Most a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmával is 168 forintot osztottak ki. A társaság elnöke igen tiszteletesen is lelakimerte az intézkedést, hogy kiket illet a segélyezés. Mi öszintén gratulálunk ezen asztaltársaság áldásos működéséhez s hozzájárulunk a segélyezették azon jó óhajához, hogy még sok éveken keresztül is teljesítsék azon nemcs feladatokat, a miket magok elé tűztek.

* **Nyílt köszönet.** Az igazgatásom alatt álló orsz. tanítói árvaház karácsonyfájára Bulyovszky Gyuláné ónagysága Budapestről 25 frtot, Szedlák és Vámos urak 20 frtot, özv. Geréby Fülöpné ónagysága egy láda narancsot, cukorkákat, Szt. János kenyere, sügét, László Albert könyvkereskedő ur 25 db ajándékkönyvet, több db tanszert, Dörre F. cukrász ur karácsonyfa díszeket ajándékoztak, mely nemes szívre való ajándékaikért az árvák nevében halás köszönetet mondani kedves kötelességem. Debreczen, 1898. decz. 22. Kozma László orsz. tan. árvaházi igazgató.

* **A legkiválóbb orvosok nyilatkozatai szerint** Mattoni Giesshübl savanyuvize a légző és emésztési szervek betegégeinél

kitünő gyógyhatással bír. Ugyszintén minde-
nütt, a hol az utóbbi években járványos
beegségek uralkodtak, kiváló prophylaktikus
szereket bizonyult. Mint d adatik: ital Mattoni
Giesshüblere egyedül áll a maga nemében,
mert nacs asványviz, mely folytonos hasz-
nálatra annyira alkalmas volna, mint eme
savanyuviz, nem bír semmiféle mellékizzel,
nevezetesen pedig nem érezhető benne sem
vas, sem mész, vagy gipsz, mely alkatrészek
egyéb, de különösen a fődés savanyuvizekben
igen nagy mennyiségben vannak jelen. E
kiváló és tiszta alkalikus savanyuvizre nézve
elégző tulajdonságának, melylyel természetes
ásványvizeknél csak flette ritkán találkozunk
köszöni Mattoni Giesshüblere, hogy a legkö-
zelebbi időben nagy mennyiségben áruba
bocsátott különféle savanyuvizek daczára,
szétküldött palackainak száma állandóan
emelkedik, oly annyira, hogy Ausztria Ma-
gyarországon nincs asványviz, mely nagyobb
kelendőségnek örvendene.

* **Mit vegyünk férfiaknak Ka-
rácsonyra?** Hatarozottan a legalkalmasabb
karácsonyi és ujvi ajándékok férfiak részére
Schwartz Daniel tejtékpipa-metsző irodájában
»Bika« szálloda épületébe és kaphatók: u. m.
csakis valódi tajtékpipákat szipkák minden
alakban és árban, valamint borból pénz, do-
hány és szivar-tárczák, séta-pálczák ezüst
fogantyúval már 4 frtól kezdve, sakk- és
dominó-játékok a legjutányosabb árban. Ké-
rem a n. é. közönséget, hogy monogrammos és
ezimeres pipákat, valamint szipkákat szive-
kedjenek mielőbb megrendelni, hogy kellő
időben elkészülhessenek. Kiváló tisztelettel
Schwartz Daniel.

Véres családi dráma.

Budapest decz. 22.

— Saját tudósítónktól. —

A Solyom-utca 22. számú házban teg-
nap délelőtt megrázó családi dráma történt.
Egy jóra való, törekvő fiatal vasuti hivatalnok
revolvérével meglötte gyönyörű szép özöke
feleséget, aztán maga ellen fordította a gyil-
kos fegyvert, és mikor a revolvergolyó nem
tudott vetni életének, atvetette magát a
harmadik emeleti folyosó korlátján és szét-
zúzott tagokkal, holtan került el az udvar
kövezetén. Az eset részletei a következők:

Tamás József, báranya-magocsi szüle-
tésű, harminczöt éves államvasuti raktárfel-
ügyelő, ezélelt nyolcz évvel vezette oltárhoz
egy jómódu fővárosi iparos aranyszöke haju
gyönyörű leányát. Egy darabig boldog házasa-
életet éltek, a melyből két kis lányka, a most
négyéves Veronka s a két éves Terike szü-
letett.

De az asszony szépsége es az a csudás
ragyogásu hajsator, mely az asszony fejét
ékesítette, csakhamar átka lett a fiatal háza-
sok életének. A férj észrevette, hogy az asz-
szony másoknak is tetszeni akar és külön-
sen csinos, fiatal szobaura, Hegedüs Sándor
iránt érdeklődött feltűnően, aki egy fővárosi
betegsegélyző hivatalnok. Tamás József szí-
vébe féltékenység költözött s a házások kö-
zött ettől kezdve napirenden velt a pörpatvar.
Az asszony azonban mindig meg tudta nyug-
tatni férjét és így történt, hogy mikor augusz-
tus elsején a sólyom-utcai lakásukba költ-
öztek, Hegedüs Sándort is magukkal vitték
s az új lakásban is rendelkezésére bocsátot-
tak egy kis hónapos szobát.

Az asszony az új lakásban sem javult
meg. Tamás előbb szép s öval intézte felesé-
gét, kérte, könyörgött neki, de hiába. A férfi
ekkor elhatározta, hogy eltéli azt a köteleket
amely feleségéhez fűzte. A múlt héten bement
a házmasterhez és így szolt hozzá.

— Vegye le nevémet a lakók táblájáról,
mert én elmegyek innen. Nem elhetek tovább
a feleségemmel. Régen látom már, hogy a
szobaurat szereti, hát legyen boldog vele.

Tamás elment és egy hétig nem ment
a lakására. De nem tudott beletörődni a sor-
sába. Az a hűtlen szép asszony már nagyon
is a szívéhez volt nőve és különösen az a két
ártatlan, szőszkehaju csppség volt az, ami
viszabuzta a családi tűzhelyhez.

Hosszas töprengés után elhatározta
hogy még egyszer megpróbálja, hátha vissza-
hódíthatja az asszonyt. — A zsebeit megrakta
cukorkákkal a két kis leány számára, —
ugy állított ma délelőtt tíz órakor a felesé-
gehez.

A gyermekeket a folyosón találta. —
Kezen fogta és bevezette őket a feleségéhez,
Ujból kérte, ujból könyörgött neki, hogy
legyen egészen az öve — és ujra haszta-
lanul.

A szerencsétlen ember erre végleg elke-
seredett. Előrántotta revolverét s az asszony-
ra sötötte. A lövés zajára kisiető szomszédok
láták, amint Tamásné fölírta a konyhaajtót
véres arcczal a folyosóra rohant. A férj utána
sietett, atnyalábolta és visszavitte a lakásba.
A házmasterne berohant a lakásba és látta,
hogy a férj kezét tördelve, — zokogva ter-
delt a divánon eszméletlenül fekvő asszony
előtt.

— Az istenért, mit teti Tamás ur! —
kérdzte rémülten a házmasterne.

— Már megbántam, mit cselekedtem!
A házmasterne lerohant a mentőért és
e közben még több lövés dörgése rázta meg
az épületet. Ezeket azonban Tamás már maga
ellen intézte. De a lövések rosszul találtak. A
szerencsétlen ember erre kíváncszorgott a fo-
lyosóra és néhány perczel előbb, mint a
hogy a mentők a házba leptek, a vaskorlátot
át az udvar kövezetére vetette magát. — Az
épen kilépő házmasterne előtt terült el a
földön.

Teste alaktalan tömeggé zuzódott s ösz-
szetört csontjai az izmokat, sőt ruháit is át-
szakították. Azonnal meghalt.

A rendőrség emberei csakhamar ott
termettek a mentők után. A lakást lezarták
s magukkal vitték a tulcsot. Az asszonyt,
kinek sebe nem veszélyes, bár szép arcát
örökre elcsúfította, a Rókus-kórházba, a férj
holttestét pedig a bonczoló intézetbe szál-
lították.

A két kis leány most ott sir a jószívű
szomszédok lakásán. akik az árvákat gondo-
zásukba vették.

Színház.

Heti műsor.

Pénteken, decz. 23. bérlet 69. szám «C.»
Ugyanaz.

Szombaton, decz. 24. Szünet.

Vasárnap, decz. 25. délután «F a l u
r o s s z a»; este bérletszünetben «A r a n y
l a k o d a l o m».

* **Kis alamuszi.** A hazai operette irodalom
egyik legkiválóbb terméke B o k o r József-
nek a kis alamuszija tegnap este szép számú
közönséget vonzott a színházba. Az előadás
nagyban felülmelkedett az énekes darabok
megszokott nivóján. És a közönség nem is
fukarkodott a tapsokkal, melyekre a szereplők
nagyob részt rászolgáltak.

A czimszerepet K a p o s i Józsa nagy sikerrel játszotta. Minden mozdulata sikkes ügyes volt s énekszámait is egytől-egyig szépen, finoman énekelte. A »kis alamuszi« refrainü indulót oly kedvesen adta elő, hogy meg kellett ismételnie.

F. K a l l a y Lujának is bőven kijutott a közönség elismerő tapsaiból. Különösen nagy hatást ért el az illúzió tánczczal, a melyet bájosan tánczolt.

A R u b o s Árpád kitűnően sikerült Tomja mellett S z e n t e s is elég elfogadható alakítást nyújtott a lehetetlen férj szerepében.

Azonban a zenekar néha nemcsak bizonytalanul, hanem hamisan is játszott.

A színlapon csodálatosképen nem volt sajtóhiba.

IRODALOM.

A király könyve.

Mária Valéria kir. hercegné Ő cs. és kir. Fenségének legmagasabb védnöksége alatt.

Az ezen cím alatt megjelenő díszmű feladatul tűzte maga elé, úgy szöveg, mint művészeti kiállítás tekintetében tökéletes leírását mind-annak, ami a királyi őfelségének személyéhez valamiképp hozzáfűződik.

Ez a munka nem foglalkozik sem őfelsége uralkodásának, sem a monarchia fejlődésének történetével. Csak is olyan mozzanatok vannak benne megírva s megrajzolva, melyek intím voltak leginkább az vall reá, hogy a királynak uralkodói működésével semilyen, vagy csak laza összefüggésben vannak.

«A király könyve» révén közelebb érjük a felséges urat az ő otthonában s családjában, látjuk, miképen közeledik szűkebb környezetével, az udvari méltóságokkal, a miniszterekkel és hadseregének főembereivel. Ott lepjük a királyt íróasztala előtt, majd amint egyedül dolgozik, majd meg amint fogadja az előterjesztéseket. Ott látjuk, amint kihallgatáson színe elé járulnak a hódolók, a hálálkodók s kérelmezők; látjuk egyházi és világi ünnepeken, amint fogadja fejedelmi vendégeit, nyit meg kiállítás, tárlatot — szóval: miképen lép vonatkozásba tudományhoz, művészethez és iparhoz. Hova tovább lapozva e könyvtben, a leírás kör mindinkább tágul.

Elkísérjük a felséges urat a királyi várpatotából Gödöllőre, a bécsi Burg terméből Schönbrunnba, az ischli nyaralóba s nagyobb utjaiban a monarchia tartományainak fővárosaiba s a külfödre. A király nagyszámu, fölötté jellemzetes rajzok: van felülvette: a tatai hadgyakorlatokon mint legfelsőbb hadur miként veszen részt az ő tábornokai körében, majd a brucki táborban folyó gyakorlatokon, csapat-szemléken stb. s végül, mint legfelsőbb urvadász birodalmanak rengeteg vadászterületen, hogyan cserkészik hol maga, hol fejedelmi társával osztokodván a vadászatnak jutalmazó faradalmában Gödöllő, Visegrád, Mürzsteg, Eisenerz s Ebensee pagonyjaiban. A rajzok, melyeknek központjában mindenütt ott látjuk a királyt, váltakozó csoportozatban mutatják egy a királyi család tagjait, valamint a környezet és kíséret, az udvar s udvartartásnak jellegzetes alakjait — egészen a cselédségig.

«A király könyve»-t merőben új képek (kezi rajzok s fényképek) díszesítik, melyeket a monarchia legjelesebb művészei, magyarok és osztrákok, a helyszínen készített vázlatok nyomán festettek és rajzoltak meg.

A rajzok jegyzéke (vagy 400 darabról) hozzáférhető fogalmat szerez e műnek páratlan ékességű s tartalmas voltáról.

Az egyes képek érdekességét nagyban növeli az, hogy az alakok és jelenetek, melyeket ábrázolnak, nem elvont alkalmak jelenetei és alakjai, hanem a vázolásnál érte ott őket a művész s így kerültek, azon melegen, mintegy hiteles tanuk gyanánt, a rajzba.

«A király könyve» 2000 nélfőbb arczképet foglal magában olyanokról

akik nagyobb-kisebb méretben valójában szereplő személyei a legújabb jelenetkornak és, amennyiben a mi királyunkra vonatkoznak, nem csak ebben a monarchiában. Az előforduló alakokat, ha különben ismeri: a szemléző akár a nevében szólítsa, annyira híven vannak s ép hivatási körükben feltüntetve.

A munkának írói része oly erőktől tellett, akik írói hitelüknél, társadalmi állásuknál s összeköttetéseküknél fogva annak teljesítésére kivá oképen hivatva vannak.

E mű irodalmi s művészi becsének főozására hozzájárul annak fényes technikai kiállítás: a papiros, (mely erős és kiváló minőségű) a nyomás, a tündöklő bekötés; — hogy ez a könyv minden tekintetben legyen méltó annak magasztos személyéhez, akivel foglalkozik.

Íróinak névsora betűrendben: Ágai Adolf (Pozó), Bacciocco Frigyes Albert, Bancalari Gusztáv ezredes, Baró Berg Vilmos, Berzeviczy Aladár, Grasberger János, Gross Ferdinánd, Herczeg Ferencz, dr. Jókai Mór, Lovag Klaudy Kolozs Sándor udv. tanácsos, Klostermann Károly, Kozma Andor, dr. Kronfeld Mór, Mikszáth Kálmán, Schaeffer Ágost kormánytanácsos, dr. Szilágyi Sándor, Weyr Maria, dr. Zweig Egon.

Festő- és rajzművészeinek névsora: Ajduki-wicz Zsigmond, Bacher Rudolf, Benczúr Gyula, Blaas Gyula, Engelhart József, Garay Ákos, Gause Vilmos, Halmi Artur, Hoffmann József, Moser Kálmán, báró Myrbach Felician, Pap Henrik, Tichy János, Walter Ottokar, Zásche Tivadar.

A mű kétféle kiadásban jelen meg és pedig:

I. Fényképezetes kiadás. Foglal magában: 35 fényképezetes műmellékletet, 3 színnyomatot, egész lapra terjedő 99 s 254 szövegrajzot. A remek kötés, a modern könyvkötésnek mesterműve, Hoffmann József építész terve nyomán készült, legfinomabb világos szatfianbőrrel, dus aranyozással, bronz ékítékekkel s románczozott burkolással — (királyi korona, királyi monogram, aranygyapjas-rendkötés alakjában, szegélyezett s gombok). Előfizetési ára 200 ft.

II. Szalon-kiadás. Foglal magában: 3 színnyomatot, egész lapra terjedő 99 s 254 szövegrajzot. Bekötés: angol kettős-vászon, arany s dombormű-nyomással. Előfizetési ára 50 ft. Mindkét kiadás 46 cm. magas, 35 cm. széles nagyságban jelen meg.

«A király könyve» szerkesztősége: Budapest, Erzsébet-körút 17.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

decz. 21.

készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
»	77	—	81	00.00—00.00
»	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	10.—10.05	—	10.70—10.75
»	76	10.10—10.30	80	—
»	77	10.25—10.35	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	10.40—10.45	82	10.65—10.70
»	79	10.20—10.30	—	—
»	79	10.35—10.40	80	—
Fehérmegyei ó	76	10.45—10.55	81	10.70—10.75
»	78	10.60—10.65	82	—
»	79	10.15—10.25	—	—
Bácskai ó	76	10.50—10.55	80	00.—
»	77	10.40—10.50	81	0000—00—
»	78	—	82	0000—00—
Észak magy	79	—	80	—
»	78	—	80	—
»	79	—	81	—
		Min. hekt.-ben	Ar kilógram	
1. oszt. elsőrendű	uj	70—72	8.50	8.55
» másodrendű	»	—	8.40	8.45
Árpa takarmánynak	»	60—62	6.20	6.55
» égetni való	»	62—64	6.80	6.80
» serfőzdei	»	64—66	7.80	8.20
Zab	uj	39—41	5.75	5.70
Tengeri bánsági	uj	—	5.55	5.35
» más nemű	»	—	12.25	12.75
Repce bánsági	»	—	—	—

Sertés vásár.

decz. 21.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai nehéz páronként 320 kilogrammon felüli párja 54—55 krajczárig, közép (pkint 251—35 — kilogramm súlyban) 55—56 krajczár Könyü (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajczárig.

Sertéslétszám: 1898. évi decz. 19-én — volt készlet 37.955 darab, 1898 decz. hónap 20-án felhajtott — drb, 1898 decz. hónap 20-ik napján elszállított 460 darab 1898 decz. hó 21-ik napjára maradt készlet ben 37.495 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata lanyha.

Rétmívelésünk hibái.

Ha figyelemmel kísérjük a hazai gazdaságok retterfűeteinek gondozását, azon sajnálatos meggyőződést fogjuk szerezni, hogy csak nagyon kevés azon gazdaságoknak száma, melyekben oly ápolást gondozást s művelést adnak a réteknél, mint amint azok a gazdasági üzemből elfoglalt je entőségüknél fogva tenyleg megérdemelnék. A legőbb gazda, azon véleményre táplálja a rétek iránt, hogy teljesen szükségtelen e rétek gondozásával is bibe ödni mert megtermi az a szénát anélkü is. S ez a legnagyobb hiba. Hasonlítsuk csak össze egy rendszeres ápolásban részesített rétet egy olyanal, mely tisztán a természet gondozó kezére volt bízva. Azonnal meglátjuk, az az óriási különbséget, mely a kettő között fennáll. Még az előbbin alig hogy betakarult a széna már ismét munkát ad a sarjunak lekaszálása, addig az utóbbin a kaszások homlokáról csak úgy csorog a veritek ama elentállás következtében, melyet a sok értéktein vastag körö eltavosításával kell kifejtetniük. S mindez miért van így? Azért, mert nem akarják a gazdák belátni azt, hogy művelés nélkül a rétet jókarban jó termőerőben tartani lehetetlenség. Ami rétmívelésünknek legnagyobb hibája az, hogy t u l a j d o n k e p e n i művelésről szó sincs. Nézzük csak egyenként azon tényezőket melyek a termés eredményére befolyást gyakorolnak. A réteknél e tekintetben első szerepet játszik a víz. Egy növény sem igényel tenyész ideje alatt oly nagy mennyiségű vizet, mint a réti növényzet. Ezeknek sűrű az állása hosszú a tenyész ideje, s így igen természetes, hogy sok vizet párologtatnak el a talajból, miután pedig víz nélkül a vegetáció nem lehetséges, önként következik, hogy a termés eredménye silány lesz. Hogy ezt kikerülhesse, iparkodunk mesterséges uton pótolni a vizet, rendezzük be réteinket öntözésre. Oly befektetés lesz ez, mely kamatját busasan megtéríti. Egy másik tényező, mely szinten első helyet foglal el, a rétek diszjesét előmozdító tényezők között: A talaj tápanyag tartalma. A réti növényzet épp úgy megkívánja a talaj tápanyag gazdagságát, mint bármely szántóföldi kultúr-növény; s ennek daczara tápanyag visszapótlást az egyes gazdaságokban alig látunk. Pedig e tekintetben igen meg van könnyítve helyzetünk a műtrágyák forgalomba hozatalával mint a mely trágyát legkönnyebben kezelhetjük, s legbiztosabban ható anyagok gyanánt ismeretesek. A réteken első sorban oly trágyát kell alkalmazni, mely könnyen oldódik, amely tehát az eső által a talajba mosatva, könnyen a gyökerekhez férhet. Ilyen pl. a káinitt, mely káli tartalma miatt kiváló sikerrel használható, ilyen a foszforosavat tartalmazó szuperfoszfát stb. E trágyákat legjobb ószszel elhinteni, mert a téli csapadék a talajba mossa s így a növényzet tavasszal vígan indul fejlődésnek. Egy harmadik tényező a természetes rétekre, a talaj megművelése fogas eszközökkel. Nem ritka jelenség az, hogy a réti talaja ösztetőmódik megüledik s ennek következtében légátjárhatósága csökkenvén, a talajba levő szerves anyagok felbomlása kedvezőtlen lefolyású lesz. Ennek megakadályozására szolgáljon a réti borona alkalmazása, melylyel tavaszkor megdolgozván réteinket, előmozdítjuk a levegő behatolását s új életre ébresztjük növényeinket.

Az a gazda, ki a fentírottakat figyelemre méltatván, az adott tanácsokat megszigorítja, bizonyára be fogja látni azt, hogy a réteket mivélés, gondozás nélkül hagyni öreg hiba.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter vasárnap lent járt Arad-megyében és megtekintette a csálai és paulis-baraczkai községekben létesítendő szőlőültetvénytelepeket. Ez alkalomból utasította V a r g a Imre telepíztatót, hogy a községekben száz—száz munkáscsalád részére lakóházakat építtessen és a munkát már a tavasszal kezdje meg. A szőlőültetvényeket és vesszőket az állam ingyen fogja átadni. Nagyobb szabású munkatételep létesített a miniszter Krassó-Szörény megye temesi járásának nagy erdőterületén is, ahol több ezer hold területű erdőt irtanak ki; — a munkálatok már a tavasszal megindulnak.

CSARNOK.

Bordal.

Egerborát a pohárba,
Lánglobogót; pirosat!
Melynél csak az érnek árja
A szív kiömlő sugára:
A vér legyen pirosabb!
Csendítsük rá a magyarra,
Erre a bős szittya-fjára,
S kívánjuk, hogy az Isten
Adj meg a mi-nincsen!

Vilányborát a pohárba,
Vilámtüzű — fehére!
Melynél csak a magyar neve
Napon járó bec-ülete
Legyen tisztább fehérebb!
Kocziunk rá a hazára
Ezeréves ósanyánkra;
S kívánjuk, hogy kebele
Erővel legyen tele!

Tokajborát a pohárba,
Tavasz képűt — zöld színűt!
Melynél csak az egy égfény:
Az az egyetlenegy — remény!
Legyen üdebb, szebb színűbb!
Éltessünk rá a jövőre
Ez új ezer esztendőre,
S akarjuk, hogy a haza
Szebb legyen mint valaha!

Szebb legyen, szebb, nagyobb, dicsőbb!
Igyunk rája magyarok! . . .
Hanem . . . elég a pohárból,
Magyarország lángborából!
Most, hozzuk fel a — napot!
Hozzuk fel! Hej! Fel a zászló!
Piros, fehér, zöldben játszó!
Harsogjon a kiáltvány:
Veszélyben az — Alkotmány!

Varga Zsigmond.

Álarczban.

Arnold után németből: **Kalocsa Róza.**
És ez az állapot a következő napok alatt is így maradt, melyek még az álarczos bálig hátra voltak. Én csakugyan kijártam kedves öreg barátomhoz, mint azelőtt vagy talán többször, mint azelőtt, gondoskodtam mindháromuk számára színházjegyekről, mint zeneerőnek majd a lelkeset kiárasztottam két symphónia hangversenyen keresztül; tüzzel és a meggyőződés mély hangján olvastam fel a „Makranczos hölgyet“, a mikor a különösen vonatkozó értelemmel bíró mondásoknál, a velem szemben ülő bájos makranczosra vettem lopva egy-egy tekintetet, aki aztán az én nagy elégtételre többször elpirult és megszurta az ujját — szóval féltudtam magamat a társadalmi és az esztétikai élvezetek oltárán a nélkül, hogy látszólag csak egyetlen lépéssel is előbbre haladtam volna.

Stettendorf kisasszony sem igen segített zöld ágra vergődnöm, kit úgy is csak ritkán és csak pillanatokra láthattam egyedül, és ha kétségbeesetten jajgattam: nem tudok kiokoskodni az egészről, akkor ő is azt felelte: én sem! Ez aztán nem bátorított cseppet sem.

Igy jött az álarczos bál napról-napra közelebb és a bálkosztümnél az én szívbéli állapotomban kisebb gondom is — nagyobb volt.

Bizony nem volt kedvem átöltözködéshöz, meg tréfához és komolyan gondolkodtam rajta, hogy az egészről letezek, vagy pedig beburkolódzom egy sötétszínű dominóba és a nézők közé állok. Hiszen úgy is arra vagyok én kárthatva az életemben is.

Utóljára arra szántam magamat, hogy az egész álarczosbál dolgát az Ines magaviseletétől irántam teszem függővé. Mert ha folytatja ezt a közönyös, sőt visszautasító magaviseletet velem szemben, akkor az egész tréfának nem volna értelme és okosabbat is tudok én annál, mint idegen, előttem közönyös libuskákkal ott ugrálni; annyival inkább, mert nyolcz áttáncolt télen jól laktam az egészszel.

Pompás jégpályánk volt abban az időben és én, mint matador úgy ebben, mint más — nem kenyérkereső művészetekben állítottam be a jégpályára.

Már volt is szerencsém az én szöke hajfonatú székkel végig siklani a jégen, — vagy kéziszánkán megszánkázni őt.

Az ilyen együttes időzések alkalmával, a hideg és jég dacára, kissé felolvadt az én imádom tárgy, mindenfelől beszélünk, ami csak ég s föld között található, könyvek és képek, emberek, a világ és az élet, minden szóba került és nézetünk annyira összehangzók valának, az ő baj-s, derült értelmessége oly vonzó val, hogy akárhányszor nyelvembe kelle harapnom, nehogy megkérdézzem tőle, nem volna-e jó ebben a szép összhangzathoz az egész életet együtt átsiklani, ahelyett, — hogy most itt a jégen siklunk tovább.

De akárhányszor neki iramodtam, sohasem bírtam az ajkamon lebegő szót kimondani. Hiszen még a leghalványabb bizonyítékom sem volt, hogy nem vagyok előtte közömbös; és azt hiszem, elsőrendű henczegő fráternek kell annak lennie, aki házassági ajánlatot merészel tenni valamely leánynak, mielőtt tudná, hogy az milyen arccal fogadja.

Igy aztán egyelőre minden a régi ben maradt.

Meg eddig úgy betudtam magamnak rendezni a dolgot, hogy Inessel egyszerre érkezünk a jégpályához, vele egy félóráskat ideoda futkosunk és akkor szintén együtt hagyjuk oda ezt a téli mulató helyet. Természetesen már a lépcsőnél bucsút kellett vennem, mert az másként nem illett volna. Ma az anyiszor emlegetett álarczosbál előtti napon már teljes tíz perc óta várakoztam az én bálványomra, várakozásteljes hangulatomban egyik művészi nyolczas után a másikat vágtam ki, előttem csillogott a tükörsimaságu jég és mikor ismét még 5 percet kinlődtam át, gondoltam, hogy Ines ma már nem fog kijönni.

Hamarjában meghajtottam magamat egy tanácsos bogárszemű, csinos leánykájára előtt, akivel kedvesen el lehetett csevegni és aki a korcsolyán is ügyesen mozgott.

Srrr! siklottunk tova, kéz kézben, hozzá még a katonazene pompás keringőbe fogott és az egész dolog nem volt kellemetlen.

Különös pechem volt mindig, hogy én a magam tartásában, modoromban mindig valami hódolatot, udvarlás félet — fejeztem ki.

Akárhányszor megesett rajtam, hogy valami unalmas kávéuzsonna után, a mikor minden 10 percben órámat néztem és már az életemet is meguntam, azt a megjegyzést tették rám utólagosan.

— Na Rotenberg, maga megint veszettél udvarolt. Pedig eszemágában sem volt!

Hanem mikor az ember egy csinos lánynyal siklik tova a jégen és vidáman cseveg, kaczag semmiségeken, az végre sem halálos bűn ny-e bár? De nekem bezzeg halálos bűnöm-mé vált! Mert amikor akár egy pár pillangó lebegtünk, siklottunk a jégen a „Duna“ keringő hangjainál, akkor egyszerre csak látom Ines nagysámnak nagy szeméit olyan komor tekintettel rajtam függeni, hogy valósággal megretentem, habár nem tudtam magamnak megmagyarázni, hogy tulajdonképpen mit vétettem?

(Folyt köv.)

Szerkesztői üzenetek.

V. J. Hadház. Köszönet a tartalmas és időszerű cikkért. Hason irányú közleményeknek szívesen helyt adunk lapunkban más-kor is.

V. I. kisasszonynak Budapest. Azon ügyben a munkatár a fel fogja önt keresni Budapesten. Addig is üdvözli a szerkesztőség és jó ünnepeket kíván.

Nyilt-tér.

COGNAC

Graf Keglevich István utd.

kiváló jó minősége folytan legnagyobb elterjedtségnek örvend, a kizárólag diszoklevelekkel kitüntetett „*** Extra, **** és V. S. O. (fine champagne d'Hongrie) jegyű gyártmányai mindenütt kaphatók.

A cégnek vári raktára Ausztria-Magyarorszagban a legnagyobb és legrégebbi szakmában.

Központi iroda: BUDAPEST, Rudolf rakpart 7.

Hatóságilag engedélyezett

végkiárusítás.

Fekete és színes Ruha-szövetek, selymek, Cretonok, velesek, Vászna, Kanavász, függönyök, Paplanok, Asztal-neműek.

Karácsonyi és Újévi

ajándék-tárgyak.

Kötények, Kendők, Esőernyők, nyakkendők, inggombok, Himzések, szallagok és belésárak

a beszerzési áron alulis minden elfogadható áron eladatnak.

Tisztelettel

Besenczky Kálmán,

a „Bika“ szállóval szemben.

!! Még csak a hó végéig !!

Karácsonyi és Újévi ajándékok

Arany, ezüst ékszerek u. m. arany függők, karékek, gyűrűk, brillánt, gyémánt, opál stb. kövekkel, arany és ezüst óraláncok. Továbbá mindennemű, arany, ezüst, tula, nickel, acél férfi és női valamint fali, inga, ebédlő, salon, luxus és ébresztő órák nagy választékban jutányos áron kaphatók

Rónai Géza

ékszer és óra üzletében (Széchenyi-u. 1. sz.)

Óra és ékszer javítások gyorsan jutányosan jótállással.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Uj halárulás.

Mindennap friss Fogas, Harcsa, Kecsge, Ponty, Csuka és másféle dunai és tiszai hal lesz kapható.

HAJNAL-nál

Karácsonyra írás- és szóbeli megrendelések

Debreczen, Széchenyi-utca 1. szám a. elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek.

Legolosóbb és legozószerűbb

karácsonyi ajándék

egy

Ujságírók-Sorsjegye

melylyel

1 korona

árért

egy

100.000 koronás

és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezelőség 20% levonással kívánatra készpénzben visszaváltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül mind a 6 húzáson játszik. * * * * *

Huzás visszavonhatlanul 1899 évi január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

a Budapesti Ujságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősege
IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Alföldi tak. pénztár. Debreczeni ipar és keresk. bank.

„Debreczen“ kiadóhivatala.

HOFF maláta- készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábbadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használok az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János

sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonattal cukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérzegénység, idegesség, almatlanságnál, etvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tapláló. — Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkiválóbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolai orvos, Triebel.

Hoff János

maláta-kivonat mellcukorkái.

Köhögésnél, rekedtség, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólrhetetlen hatású. A valódi maláta mellcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mellcukorkáink hatása makacs köhögés sem ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg Csukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítenek. Busch plébános, Weischütz.

Raktár Debreczenben: Mihailovits I. Rotschnek V., Roehltz Schmidt A., Füleký Pal, Tóth Béla, Murakózy L., Balazs Ödön gyógyszer-táráiban, Francics és Jóna drogua kereskedésében; Csanak J., Koutsek G., Tóth Kálmán, Fetegethazy János, Rickl József, Zelmos, Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos raktára: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tára Budapest, király u. 12.

☛ Kézlemlények árjegyzékkel ingyen és bérmentve. ☛

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.